

Biddag 2016
INGEBED IN DE STAD – IN GEBED VOOR DE STAD
Bijbellezing: Jeremia 29, 1-14

Jeremia roept zijn volksgenoten op om volop te participeren in de samenleving waar zij nu wonen..., om midden in die samenleving te staan en het welzijn van de stad te bevorderen... om voor Babel te bidden. Zie hier de participatiesamenleving, ruim 2500 jaar voordat ons kabinet op dit idee was gekomen.

Het volk Israël was in de tijd van Jeremia voor een behoorlijk groot gedeelte gedeporteerd naar Babel. De joden hadden het daar misschien wel niet vreselijk slecht, maar we kunnen ons de impact die dat op hen heeft gehad nauwelijks overschatten: hun door God beloofde land was leeggeroofd en de tempel (de woonplaats van God!) geplunderd. Wat moet dat bij hen een diep *geestelijke* crisis hebben veroorzaakt, want: waar was God? Waar was de God van Israël? Nu waren er profeten die zeiden dat het volk weer spoedig terug zou keren. En die boodschap werd uiteraard welwillend ontvangen... Maar wat laat Jeremia nu via een brief uit Jeruzalem horen? *Zo zegt de HEERE van de legermachten, de God van Israël, tegen alle ballingen die Ik uit Jeruzalem naar Babel heb laten wegvoeren: Bouw huizen en woon erin, leg tuinen aan en eet de vrucht ervan, neem vrouwen en verwek zonen en dochters, neem vrouwen voor uw zonen en geef uw dochters aan mannen, zodat zij zonen en dochters baren. [...] Zoek de vrede voor de stad waarheen Ik u in ballingschap heb gevoerd. Bid ervoor tot de HEERE, want in haar vrede zult u vrede hebben (vers 5-7).* Jeremia roept op om *niet* een spoedige terugkeer te verwachten, zoals de andere profeten dat deden voorkomen. Nee, ze moeten zich daar in Babel voor langere tijd vestigen. Bouw huizen. Bewerk de aarde. Zet het gezinsleven voort. En zoek de vrede voor de stad.

Welke stad hadden wij het ook al weer over? Babel! Zoek de vrede voor Babel, de stad van de overheerser! Zoek de vrede voor de stad van die tiran, die je zojuist uit je land heeft weggesleurd. Zoek de vrede voor het heidense Babel met al die tempels voor andere goden. Het volk Israël... totaal ontheemd... weggevoerd... ver verwijderd van de Godsstad Jeruzalem..., zal nu hun dagelijkse leven en zelfs hun gebedsleven af moeten stemmen op Babel.

Ik lees in deze oproep van Jeremia een prachtige boodschap voor de biddag. Op biddag staan wij stil bij onze afhankelijkheid van God voor ons werk, ons inkomen, onze bestaansbehoeften... en brengen wij deze afhankelijkheid in gebed onder woorden. Maar met deze biddag krijgen wij ook een specifieke richting aangewezen waar wij voor moeten bidden. Bidden voor het gewas en voor de arbeid, inderdaad. Maar Jeremia roept ons op om ook *te bidden voor de stad*. Te bidden voor de samenleving. Voor Capelle breed, voor Capelle en omstreken: zoek de vrede voor de stad en bid ervoor tot de HEERE.

We moeten ons natuurlijk niet te snel vergelijken met de ballingen in Babel. Ik hoop namelijk niet dat u uw verblijf hier ter plaatse als een ballingschap ervaart...

Maar aan de andere kant... dat vreemdeling zijn hier op aarde..., dat 'ware thuis elders hebben', dat is wel een typische notie van het christen zijn. U en ik zijn onderweg. Wij leven toe naar het toekomstige Koninkrijk van God wat nu al werkelijkheid is maar straks in alle heerlijkheid zal verschijnen. Wij leven met ons hoofd al in de hemel..., maar staan met beide voeten op deze aarde. Dat is best wel een vreemde spanning waarin wij staan als christenen. Een spanning tussen hemel en aarde, tussen heden en toekomst... tussen 'ballingschap en thuiskomst'. Jeremia helpt ons om in die spanning als christen te staan. Jeremia mocht het volk bemoedigen door te vertellen over de uiteindelijke thuiskomst: er zal een einde komen aan hun ballingschap... de thuiskomst zal werkelijkheid worden!... Maar tot die tijd moeten wij niet met de armen over elkaar gaan zitten. Tot die tijd is het onze taak om onze plaats in de maatschappij in te nemen. Niet al mokkend, zuchtend en wereldmijdend, kerk zijn aan de rand, afgescheiden van de wereld. Nee: volop in de samenleving staan! *Ingebed in de stad*. Met je hoofd in de hemel, maar met je voeten mogelijk nog vaster in de modder staan dan je al stond. Met de handen gevouwen. En met de handen uit de mouwen.

Aan de ene kant lijkt het lastig: met je hoofd in de hemel zijn en met je beide voeten op de aarde staan. Maar aan de andere kant: juist wanneer je weet dat je vaderland elders is... dat door Christus je toekomst bij God al geborgen mag zijn... juist dan kan je hier in alle ontspanning op de wereld aanwezig zijn en jezelf geven. Juist doordat je weet dat je het hier niet hoeft te hebben van de welvaart, je bezittingen, je gezondheid, je loopbaan enz. kan je hier als vreemdeling op aarde jezelf geven... jezelf geven voor de ander, jezelf geven voor de maatschappij. Je hoeft immers niet alles vast te houden..., je grootste schat is veilig bewaard in de hemel. Je kunt dus ook het goede voor de samenleving zoeken... omdat je weet dat het allerbeste voor ons is bewaard bij God.

Ons hoofd in de hemel, maar met beide voeten in de modder staan. Jeremia zegt het iets mooier dan 'sta met beide voeten in de modder'. Jeremia zegt: 'zoek de vrede voor de stad'. Zoek de vrede voor de stad. Nu, het Bijbelse woord 'vrede', 'shalom' is breder dan ons Nederlandse woord 'vrede'. Vrede, shalom, dat is: rust. Stabiliteit. Een goed leefklimaat. Geen groepen en scheidingen, eenheid. Veiligheid. Welzijn. 'Dat het goed gaat met de stad'.

Het moest voor het volk Israel een ingrijpend omdenken zijn geweest. In alles wat zij had meegemaakt, die dramatische wending die haar leven had gekregen, dat verblijf in den vreemde... uiteindelijk moest zij leren daar Gods hand in te zien. Haar leven was geen ketting van politieke ontwikkelingen en tragische gebeurtenissen...nee, God had haar in Babel gebracht, zo zei Jeremia. God had haar daar gesteld en haar *daar* van een taak voorzien. Zouden u en ik dat eens op onszelf proberen toe te passen? Ik ben hier niet zomaar, als gevolg van allemaal menselijke keuzen en toevallige gebeurtenissen... God heeft u en mij op deze plaats gesteld.

Uw roeping is hier. Jij bent hier niet zomaar. Hier is onze roeping.

Zoek de vrede, het welzijn, van de stad... Ziet u concrete mogelijkheden? Het begint al op uw woonef, of de straat. De straat schoonhouden, het pad sneeuwvrij maken (als er nog een keer sneeuw zou gaan vallen). Geen schuttingtaal gebruiken, maar die buurman helpen met zijn schutting. Misschien zijn er ook wel mogelijkheden voor u in de wijkwinkel, in het wijkcentrum of op de basisschool. Er zijn bovendien talloze projecten van de overheid, van schuldhulpmaatje, van Stichting Samen 010 waar op allerlei manieren zorg wordt verleend aan mensen in de samenleving. Ik noem nu allemaal klusachtige dingen, maar het begint eigenlijk al bij groeten, bij vragen hoe iemand het maakt, bij aandacht voor elkaar. ... En het hoeven ook niet allemaal werken van liefdadigheid te zijn. Je kunt ook als christen in de sportvereniging participeren, of in een muziekvereniging, bij de 4 mei herdenking, of politiek actief zijn. Zoek de vrede voor de stad. *Weet dat je zelf een schakel kunt zijn in die vrede die God voor de stad heeft bedoeld.*

Babel is uiteindelijk geen Jeruzalem geworden. Ook Capelle zal waarschijnlijk niet al haar heidense elementen kwijtraken. God stuurde Zijn volk als minderheid naar de stad Babel en zij is daar een minderheid gebleven. We moeten dus niet al te grote dromen dromen en bevlogen acties gaan ondernemen voor de stad... We leggen Capelle en haar inwoners in gebed voor de Heere neer en laten het aan Hem over... maar naast ons bidden past dus onze inzet. God wil onze gebeden verhoren... door ook onszelf in te schakelen.

Vandaag op biddag bidden wij om Gods zegen. Maar wij leren ook *hoe* wij Gods zegen mogen ontvangen. Jeremia schreef aan de ballingen in Babel: 'in haar vrede (= in de vrede van Babel), zult u vrede hebben'. Gods zegen komt dus niet rechtstreeks op ons gebed uit de hemel vallen. Nee, Gods shalom, *Gods vrede kwam tot de joden... via Babel... via die stad die aanvankelijk hun gevangenis is geweest.* Gods zegen kwam tot zijn volk via dat heidense Babel... God tilt Zijn kinderen meestal niet uit hun situatie. Natuurlijk kan God dat doen. God kan wonderen doen. Maar in dit Bijbelgedeelte zie ik dat Gods zegen voor het volk Israel juist *in* Babel tot hen kwam. Zij werden niet uit Babel gered, zij moesten de zegen van God leren opmerken in die straat waar zij nu woonden, te midden van die mensen waar zij nu zelf ook deel van uitmaakten. Gods zegen kwam tot hen... via Babel. In haar vrede zult u vrede hebben. Dus misschien wordt uw gebed om zegen wel verhoord door de aandacht en zorg die u straks van uw buurman of buurvrouw krijgt. Of misschien wordt u gebed verhoord door die zorg waar u van de overheid een indicatie voor krijgt. Of ondervindt u een gebedsverhooring via die envelop die door iemand bij u in de bus wordt gedaan. Of misschien ervaart u Gods zorg en Gods zegen wel in die fijne buurt, die er is gekomen door de inzet van vele buurtgenoten. 'In de vrede van Babel zult u vrede hebben... Daar was dus de vrede, de zegen van God te vinden voor Zijn volk.

In dat heidense Babel zelf. Ik zou zeggen: houd uw ogen en uw oren dus goed open nadat wij om Gods zegen straks hebben gebeden!

Ik wil nog één ding zeggen over dat bidden voor de stad... en dat betreft iets heel moois wat ik hierin van de Heere God meen te kunnen ontdekken. Het volk Israël moest bidden voor Babel, omdat in de vrede van Babel ook de vrede, het welzijn van de joden te vinden zal zijn. Maar dat is mooi dat Gods vrede op het gebed van de joden dus ook zal neerdalen op Babel zelf! Gods zegen daalt uit de hemel neer, maar is blijkbaar veel breder dan die enkele straten waar de joden in woonden. *Babel zelf zal vrede ontvangen, vanwege die biddende joden die daar in die stad woonden.* Zouden wij die lijn niet door mogen trekken naar onze stad? Wat zal dat geweldig mooi zijn voor Capelle! Dat Capelle iets van Gods shalom zal ervaren... dat Gods zegen uit de hemel zal neerdalen... niet alleen op die huizen waar gemeenteleden van ons wonen... maar ook op die huizen naast ons... en die straten waar misschien heel geen christenen wonen... Omdat God ons op ons gebed wil zegenen..., zullen anderen ook in die zegen mogen delen. Vergelijk het met het besproeien van je tuin. Het is nu nog heel erg nat in de tuin, maar als het straks weer droog zal worden in de zomer, dan zullen mensen onder ons weer de tuinslang tevoorschijn halen om de planten water te geven. Je zet de kraan open om de planten water te geven, maar wat altijd met zo'n tuinslang gebeurt: ook de grond daarom heen wordt bevochtigd. Het water wordt altijd breder verspreid dan die enkele planten waar het je om is te doen. Nu, zo werkt blijkbaar Gods zegen. Gods zegen is rijk, is wijd, is overvloedig. Gods goedheid is niet karig... Gods zegen blijft niet binnen onze perken, maar gaat de perken te buiten. Om het cryptisch te zeggen: Gods exclusieve goedheid is vaak inclusief. Ik moet denken aan een tekst uit de Bergrede: Hij (God) laat de zon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Dat is onze God! Een God Die rijk zegent... een God, Wiens zegen onze perken te buiten gaat. Een God Die op het gebed van Zijn volk zelfs een heidense stad wil zegenen om op deze manier Zijn volk in die stad te zegenen. Zo hebben wij de Heere God juist ook leren kennen in Zijn Zoon Jezus: Gods zegen, Gods ruimhartige genade, Gods liefde die zo vaak verder gaat verder en breder is dan onze menselijke verwachtingen.

Alle redenen dus om in gebed te gaan. Ingebed in de stad in gebed voor de stad. Wij bidden voor gewas en arbeid. Maar wij bidden ook voor een zegen voor de stad... in het besef dat God ook ons wil gebruiken om zelf een zegen voor de stad waarin wij ingebed zijn... in de verwachting dat ook wij zelf daardoor gezegend mogen worden.

ds. E.G. (Eddy) de Kruijf
tel. 010 210 89 71
dekruijf@live.nl